STRATEGÍA

STEFNUMÓTUN REYKJANES GEOPARK

AÐALFUNDUR SSS 14. OKTÓBER 2023

REYKJANES · UNESCO · GLOBAL · GEOPARK

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

Reykjanes UNESCO Global Geopa

INNGANGUR

- Starfsemi Reykjanes Geopark er á ákveðnum tímamótum. Ef starfsemin á að vaxa og dafna enn frekar þarf að setja meiri kraft í alla helstu þætti starfseminnar hvort sem það er gert með fleiri starfsmönnum og/eða virkari samstarfi með hagaðilum á svæðinu
- Tækifærin eru fjölmörg en mikill áhugi og vilji er fyrir því að gera enn betur. Til að svo verði þarf að vinna markvisst að uppbyggingu starfseminnar

STEFNUMÓTUNARFERLIÐ

Reykjanes Geopark

HELSTU VERKÞÆTTIR

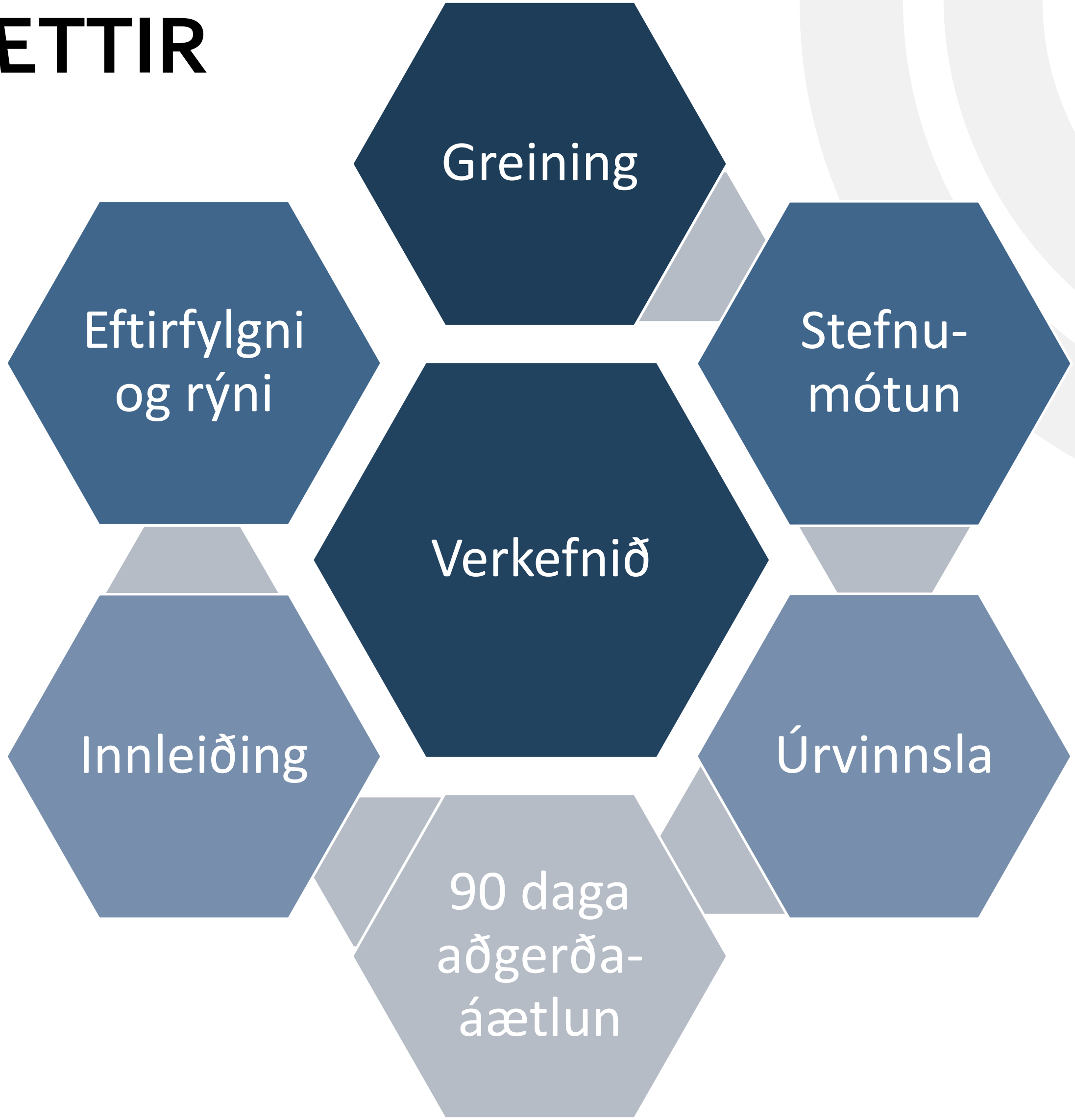

TÍMALÍNA

- **mars** – Greining
- **24. mars** – Stefnumótunarfundur #1
- **14. apríl** – Stefnumótunarfundur #2
- **22. maí** – Vinnufundur
- **9. júní** – Kynning á skýrslu

GREINING Á STÖÐU MÁLA OG TÆKIFÆRI TIL UMBÓTA

Kortlagning samanstóð af eftirfarandi þáttum

- Rýna fyrirliggjandi gögn sem gætu nýst við stefnumótunarvinnuna eins og aðrar svæðisbundnar áætlanir og stefnur
- Viðtöl við formann stjórnar, verkefnisstjóra, forstöðumann áfangsstaðarins Reykjanes, fulltrúa HS Orku og Bláa lónsins
- Tveir rýnifundir með hagaðilum á svæðinu – Geofyrirtæki og fræðsluaðilar

STRATEGÍA

GREINING Á STÖÐU MÁLA

SAMANTEKT ÚR VIÐTÖLUM

Viðtöl

Samantekt úr 5 viðtölum við:

- Formann stjórnar
- Verkefnisstjóra
- Forstöðumann áfangastaðarins Reykjanes
- Fulltrúa HS Orku
- Fulltrúa Bláa lónsins

STRATEGÍA

Ánægð með

- UNESCO vottunin
- Áhugi stofnenda á verkefninu – grunnurinn er mjög sterkur
- Sú vegferð sem RGP hefur verið á
- Fengu græna kortið í fyrstu endurúttekt eftir 4 árum
- Uppbygging ákveðna ferðamannastaða og tryggt fjármagn fyrir gestastofur RGP
- Náð að formfesta samstarf markaðsstofunnar og RGP – myndar eina heild
- Útgáfa tveggja bóka
- Fræðsla til yngri barna

STRATEGÍA

Má bæta

- Stefnumörkun RGP
  - Skýra hlutverk og tilgang jarðvangsins
  - Hver er ávinningurinn?
- Skýra og einfalda umgjörðina utan um RGP – hvert er hlutverk einstakra stjórnunareininga?
  - Vantar yfirsýn yfir þau verkefni sem er verið að vinna á svæðinu
- Vantar fjármagn í rekstur – fáliða, ná bara að halda í við en ekki fara í frekari uppbyggingu
- Utanumhald og viðhald á ferðamannastöðum
- Koma á formlegum samstarfssamningi við sveitarfélögin varðandi viðhald og viðgerðir á áfangastöðum
- Skortur á sýnileika í Leifsstöð
- Tafir í Duus húsi
- Styrkja tengingar við nærsamfélagið
- Bæta umgjörðina utan um Geofyrirtækin
- Tengja landeigendur betur við RGP – ættu þeir að vera aðilar?

STRATEGÍA

Áherslur

- Öflug umgjörð sem styður við svæðið í heild sinni - samstarfsvettvangur
  - Einfalda skipulagið utan um RGP
  - Tryggja þann mannskap sem þarf til að halda utan um verkefnið
- Halda áfram að byggja upp ferðamannastaði og þróa þá áfram – hvernig og fyrir hverju
- Fræðsla - ná betri tengslum við nærsamfélagið og virkja þau – sérstaklega yngri kynslóðina
- Vöruþróun sem byggist upp í tengslum við Geopark, afurðir úr héraði, fyrirtæki, framleiðsla o.fl.
- Geopark fyrirtæki nýti vörumerkið til að auka virði þeirra – skilgreina réttindi og skyldur fyrirtækjanna
- Að svæðið verði sýnilegt í gegnum útivist og fræðslu
- Nýta betur UNESCO stimpilinn

STRATEGÍA

Áskoranir

- Vernda jarðminjar og náttúruna fyrir ágangi ferðamanna – stýra aðgengi sem kallar á mikið fjármagn
- Kostir og gallar við að vera svona stutt frá flugvellinum
- Skortur á sýn stofnaðila varðandi framtíð RGP – þarf samtakamátt í að útfæra heildarupplifunina
- Gleymast stundum í umræðunni sbr. eldgosið í Fagradalsfjalli
- Fá viðurkenningu frá Ríkinu og þar með rekstrarfé eins og áfangastaðastofur
- Hagsmunir stofnaðila vs. hagsmuni jarðvangsins t.d. Eldvörpin
- Fá fyrirtæki innan RGP að átta sig á hvað það þýðir

STRATEGÍA

Stjórnskipulag

- Þarf að skýra betur verksvið þeirra stofnana sem eru að vinna að uppbyggingu svæðisins – hver á að gera hvað?
- Þörf á að skerpa á hlutverki einstakra eininga eins og fagráðin sem eru ekki nógu virk – virkja alla
- Ákveðin verkaskipting á milli verkefnisstjóra og forstöðumanns áfangastaðarins Reykjanes sem er að virka vel – þarf að formgera
- Forgangsröðun verkefna og staða þeirra hverju sinni þarf að vera sýnilegt öllum

STRATEGÍA

Ef einráða?

- Stefnumótun -> fara aftur í grunninn – hver er ávinningurinn, forgangsraða verkefnum
- Skilvirkara stjórnskipulag – einfaldara og markvissara
- Sækja meira fjármagn
- Ráða inn tvo starfsmenn – einn fyrir viðhald og að uppfæra grunnþætti og einn fræðslufulltrúa.
- Styrkja betur stoðir innan svæðisins
- Auka vægi Geofyrirtækja og laða fleiri að

STRATEGÍA

STRATEGÍA

RÝNIFUNDIR MEÐ HAGAÐILUM

Fulltrúar Geopark fyrirtækja og fræðsluaðilar

10 fulltrúar 5 Geopark fyrirtækja

RÝNIFUNDIR MEÐ GEOPARK FYRIRTÆKJUM

- Almenn ánægja með að geta tengt sig við RGP – eru að nota lógóið
- Áhugi á formlegum samráðsvettvangi milli Geopark fyrirtækja og virku samstarfi við RGP
- Þörf á meira fræðslu- og kynningarefni frá RGP til að koma á framfæri við viðskiptavini fyrirtækjanna
- Núverandi samningur nokkuð góður en mætti skerpa á réttindum og skyldum fyrirtækjanna
- Mikilvægt að Geopark fyrirtæki tengi sig við grunngildi jarðvangsins - sjálfbærni lykilþáttur
    - Ekki allir sammála um hvaða atvinnuvegir falli þar undir
- RGP þarf að tryggja jafnvægi á milli nýtingar á auðlindum og aðgengi að landssvæði
- Mikilvægt að merkingar séu til staðar um svæðið

STRATEGÍA

5 fulltrúar 4 fræðsluaðila

RÝNIFUNDIR MEÐ FRÆÐSLUAÐILUM

- Vantaði ekki hugmyndirnar um hvernig mætti efla fræðslu fyrir alla aldurshópa - Youth kerfi, búa til áfanga sem mæta kröfum framhaldsskóla, UNESCO sumarskóli, tölvuleikur ofl.
- Allir sammála um að það vantar aðilann til að leiða þá vinnu innan RGP en allir tilbúnir að taka þátt í samstarfinu
- Lagt til að stofna fræðsluhóp - samráðsvettvangur
- Mikilvægt að tryggja fjármagn til lengri tíma til að byggja upp fræðslustarfið m.a. sækja styrki
- Horfa til hvað aðrir jarðvangar hafa verið að gera á þessu sviði
- Ætti að búa til sáttmála á svæðinu þar sem skilgreind verði lágmarksþekking ólíkra skólastiga á jarðminjum svæðisins – heimsækja ákveðna staði af hverjum árgangi
- Búa til öflugan gagnagrunn sem foreldrar, börn og kennarar geta leita uppi upplýsingar um svæðið og tengja við QR kóða

TÆKIFÆRI TIL UMBÓTA

TÆKIFÆRI OG ÁSKORANIR Í YTRA UMHVERFI
REYKJANES GEOPARK

Tækifæri til umbóta

Skýr stefna

- Skýr stefna til framtíðar og verkefni
- Skerpa á stefnu til framtíðar – grundvöllur, markmið
- Stefnur og áætlanir fylgja stefnu Geopark og séu hluti af forsendum áætlana/ og stefna
- Samræma og einfalda hugtakanotkun sbr. Reykjanes - Suðurnes
- Athuga með hæglætishreyfinguna – sérstaða? Er í lagi að hægja á? Forgangsraða?

Kynningarmál

- Velkomin í RGP skilti á KEF flugvelli
- Kynna starfsemina betur í skólum á svæðinu
- Markaðssetning/ kynning á svæðinu í landinu (Íslendingar) – m.a. sýningar
- Kynning og fræðsla um RGP í samfélaginu
- Stórauka kynningu og sýnileika fyrir íbúa svæðisins
- Auglýsa vörumerkið RGP og hvað það er!
- Skilgreina ávinning af RGP – fyrir mismunandi áhugaaðila
- Sveitarfélög/fyrirtæki aðilar að RGP geri RGP sýnilegra m.a. merkingar og kynningarefni

Skipulag

- Sameina strúktúrinn á RGP – eyland eða falli undir/ sameinast annarri stofnun
- Tengja RGP við sveitarfélögin/stefnu K64, Suðurnesja-vettvang SAR, atvinnulífið
- Einfaldara stjórnskipulag gagnvart öðrum stofnununum – SSS
- Sameina markaðstofnuna, við markaðsstofur sveitarfélaga, Hekluna, SSS, áfangastaðastofu –> sama stjórnsýsla -> sama framkvæmdaáætlun
- Samstarfsvettvangur – koma málum í sameiginlegan farveg
- Ef fyrirtæki og stofnanir væru ekki aðilar að RGP gæti þetta verið undir stjórn SSS

Áfangastaðir

- Forgangsraða verkefnum
- Velja fáá en góða áfangastaði og byggja við/upp
- Bæta merkingar og fjölga skiltum á Reykjanesi – app-væðing jarðminja, QR kóða notkun
- Skýr hlutverkaskipting er varðar viðhald og umsjón ferðamanna-staða
- Viðhald ferðamannastaða og styrkumsóknir – hver á og má gera hvað?

Fjármagn

- Trygg fjármögnun
- Fleiri starfsmenn til að sinna fleiri verkefnum
- Fá ríkisvaldið/ ráðuneytið til að átta sig á verðmætum þess að hafa UNESCO jarðvang

Tækifæri til umbóta

Fræðsla

- Styrkja fræðsluhlutverk
- Auka vitund íbúa um að þeir búi í jarðvangi
- Efla fræðslu innan grunnskólanna á svæðinu
- Koma jarðvangnum inn í kennsluefni í grunnskólum
- Auka við merkingar, fræðsluefni – skilti – ferðaþjónustufyrir-tæki og leiðsögu-menn sem fara um svæðið – fræðsla um RGP svæðið
- Ráða fræðslufulltrúa

Geopark fyrirtæki

- Endurskilgreina Geopark fyrirtæki – hvað það er - bæta utanumhald
- Skilgreina og kynna betur hver ávinningurinn er fyrir fyrirtæki af því að tengjast jarðvangingum
- Láta Geopark fyrirtæki „skrá“ sig (gjald) setja fram kröfur um hvernig skal nota vörumerkið
- Fá fleiri fyrirtæki til að gerast aðilar
- Virkja fleiri fyrirtæki til Geo vottunar t.d. fiskeldi, egg og kjötframleiðsla

Grunnstoðir o.fl.

- Styrkja grunnstoðir: heimasíða, kynningarefni osfrv.
- Monitora og gera kannanir og rannsóknir

YTRA UMHVERFI REYKJANES GEOPARK

Tækifæri

- 66% ferðamanna koma á Reykjanesið
- 1,8 gistinótt á hvern ferðamann á Reykjanesi
- K64
- Bláa lónið
- Gjaldtaka til að byggja upp áfangastaði
- Sjálfbærni
- Minni og sérhæfð skemmtiferðaskip

Áskoranir

- Innviðir sem styðja við aukinn fjölda ferðamanna
- Úthald -> dreifður fókus
- Viðhorf til gjaldtöku

HLUTVERK

REYKJANES GEOPARK

Samstarfsvettvangur sveitarfélaga, fyrirtækja og stofnana á Reykjanesi sem vinna að uppbyggingu UNESCO jarðvangsins

STRATEGÍA

FRAMTÍÐARSÝN

REYKJANES GEOPARK

Samfélagssáttmáli um verndun jarðminja og sjálfbæra nýtingu auðlinda svæðisins

STRATEGÍA

ÁHERSLUR NÆSTU 3JA ÁRA

ÁHERSLUR TIL NÆSTU 3JA ÁRA OG MÆLANLEG MARKMIÐ

Fræðsla

Hver árgangur svæðisins heimsækir ákveðinn stað á ári í sínu nærumhverfi

Kynningarmál

Hver árgangur/almenningur þekkir ákveðin hugtök

40 til 50 Geopark fyrirtæki árið 2026 sem eru í virku samstarfi

Mæla vitund ferðamanna varðandi RGP

Áfangastaðir

Unnið að þremur áfangastaðaverkefnum á ári að jafnaði

Fjármagn og samstarf

8 LYKILÞÆTTIR SEM ÞARF AÐ HUGA AÐ VARÐANDI INNLEIÐINGU Á STEFNU REYKJANES GEOPARK

STEFNUVITINN*

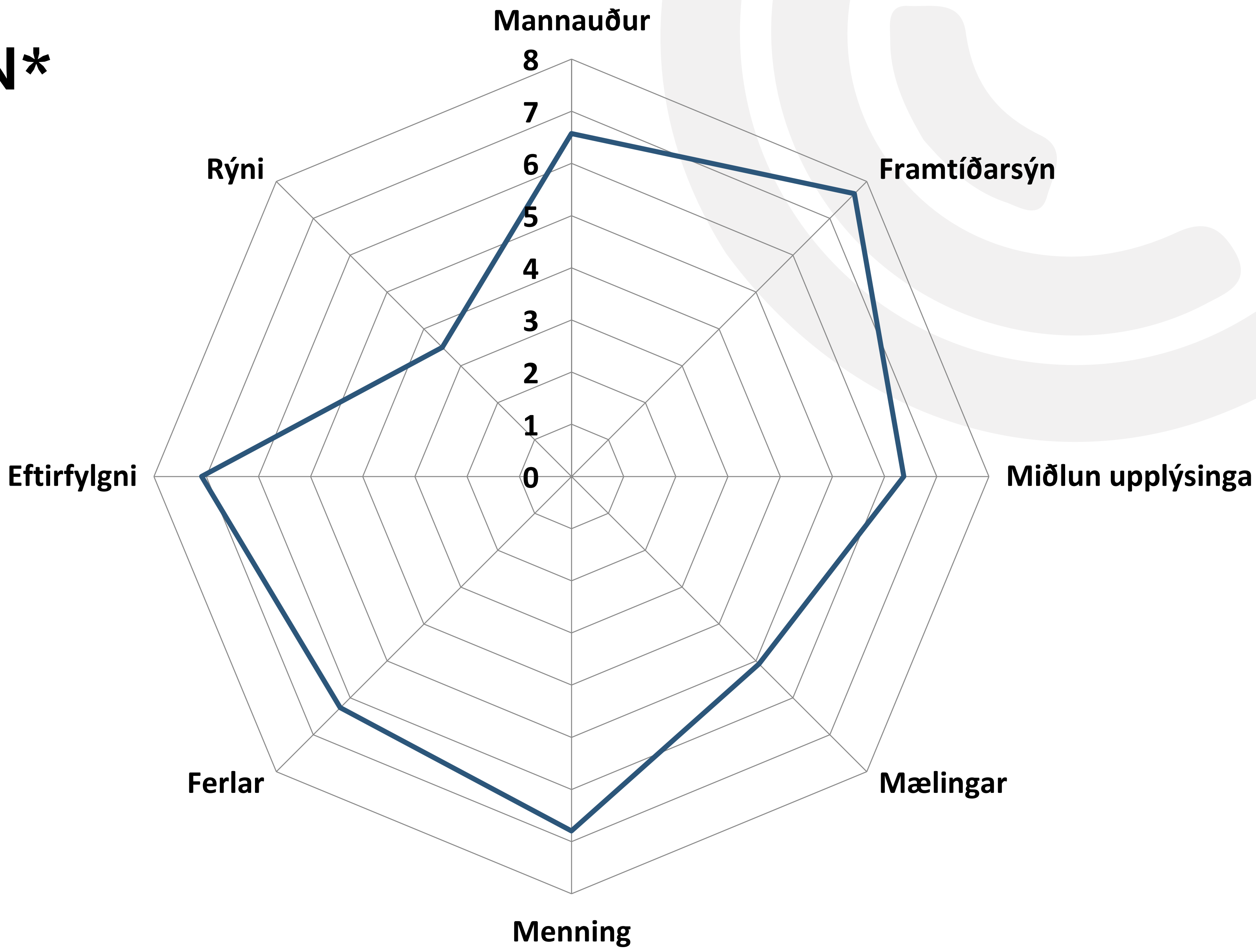

*Metið út frá svörum stjórnar 22. maí 2023

STRATEGÍA

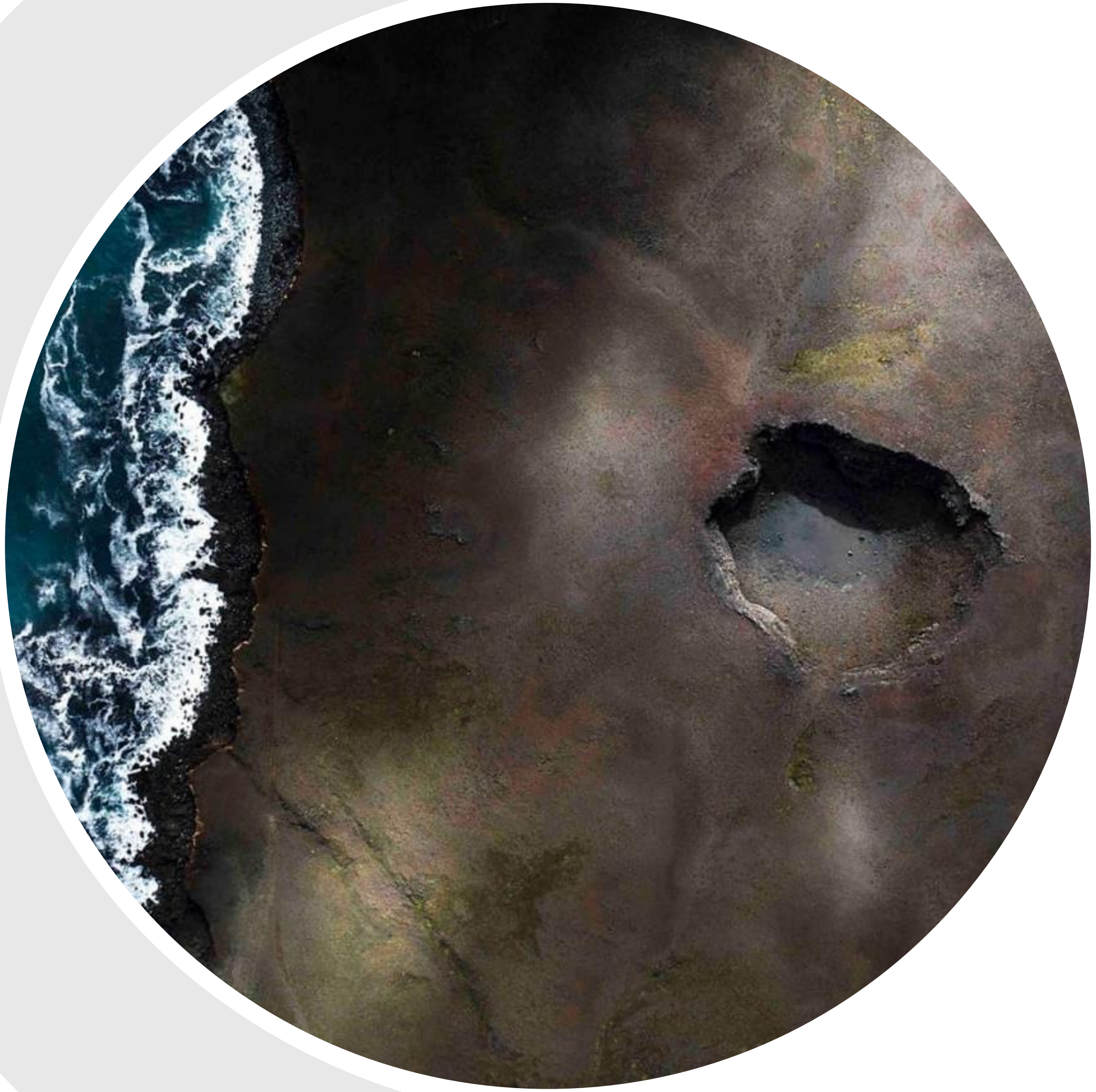

AÐGERÐAÁÆTLUN

90 DAGAR – 90 DAGAR – 90 DAGAR

FYRSTA 90 DAGA AÐGERÐAÁÆTLUN REYKJANES GEOPARK

Aðgerðaáætlun (90 dagar)				Október				Nóvember					Desember				Athugasemdir
	Ábyrgð	Hópur	Lokið	Vika 40	Vika 41	Vika 42	Vika 43	Vika 44	Vika 45	Vika 46	Vika 47	Vika 48	Vika 49	Vika 50	Vika 51	Vika 52	
1. Fræðsla																	
a) Skilgreina fræðsluhlutverk RGP																	
b) Koma á samstarfi við skóla m.a. efla fræðslu innan grunnskólanna á svæðinu																	
c) Koma á samstarfsvettvangi fræðsluaðila – fræðsluhóp																	
d) Rýna fristund.is – koma Geopark á framfæri þar																	
2. Kynningarmál																	
a) Kynna RGP fyrir skólum																	
b) Koma upp "Velkomin í RGP" skilti á KEF flugvelli																	
c) Skilgreina ávinning af RGP fyrir mismunandi hagaðilum																	
d) Auglýsa vörumerkið RGP og hvað það er!																	
e) Fylgja því eftir að stofnaðilar RGP geri RGP sýnilegra m.a. merkingar og kynningarefni																	
f) Rýna réttindi og skyldur Geopark fyrirtækja og koma á virkum samstarfsvettvangi																	
g) Í samstarfi við markaðsstofuna rýna framtíðarfyrirkomulag Geopark fyrirtækja																	
3. Áfangastaðir																	
a) Koma á fyrirkomulagi varðandi viðhald og rekstur áfangastaða í samstarfi við sveitarfélög																	
b) Útbúa viðhalds- og verkáætlun fyrir árið 2024																	
c) Útbúa áætlun um uppbyggingu gestastofa																	
4. Annað																	
a) Skýra umgjörðina utan um rekstur verkefna RGP																	
5. Innleiðing á stefnu																	
a) Kynna niðurstöður stefnumótunar fyrir hagaðilum																	
b) Ljúka við skilgreiningu á mælanlegum markmiðum og mælikvarða																	
c) Rýna gildi RGP																	
d) Koma á reglulegri eftirfylgni og rýni á stjórnarfundum																	

STRATEGÍA

FREKARI UPPLÝSINGAR

GUDRUN@STRATEGIA.IS

770-4121

STRATEGIA.IS